

IKÄYSTÄVÄLLISYYS POHJOIS-KARJALASSA

Kehittyvä gerontologinen sosiaalityö -webinaari

Itä-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus
15.2.2022

Arja Jämsén
Karelia-ammattikorkeakoulu

Ikäosaamisesta ikä- ja muistiystävällisyyteen

2

- osa Karelian strategista kehittämistä yli 10 vuotta
- ”Pohjois-Karjala ikäosaamisen maakunnaksi” v. 2009
 - Väestön ikääntyminen
 - Kustannuserä vs. voimavara
 - Ikääntyminen koskettaa koko yhteiskuntaa
 - Verkostot ja Karelia & ISO-yhteistyö

Ikäystävällisyyden kehittäminen Kareliassa

- **Karelia2030 –strategia:** Ikäystävällisyys yksi kehittämiskohteista
- Strategiaa toimeenpaneva KAFS-projekti kevästä 2020 alkaen **KAFS: Karelia UAS Centre for Age-friendly Society**
- Kansainvälisen KAFS-osaamisyhteistyön rakentamiseen saatiin Opetus- ja kulttuuriministeriöltä strategiseen profiloitumiseen kohdennettu erityisrahoitus -> EAFS-hanke *RDI Excellence in Creating an Age-friendly Society in Remote Areas* 2020-2023
- **HYRRÄ – Ikäystävällisyyden osaamisyhteisö** KAFS:n suomenkieliseksi nimeksi 2022

TARKOITUS

MERKITYKSELLINEN ELÄMÄ

- Osallisuus
- Toimijuus
- Koettu elämänlaatu
- Yksilöllisyys
- Autonomia

IKÄÄNTYMISEN VOIMAVARAT

- Hyvinvointi, terveys ja toimintakyky
- Turvallisuus

OSAAMINEN

- Arvostaminen
- Merkitys hyvinvoinnille
- Tunnistaminen ja hyödyntäminen
- Elinikäinen oppiminen

PAINOPISTEET

- Käyttäjälähtöiset teknologiset ja digitaaliset ratkaisut
- Asiakaslähtöiset sosiaali- ja terveyspalvelut
- Ikäystävälliset palvelut ja yritykset

- Ikääntyneiden työntekijöiden osaaminen ja voimavarat
- Työurien jatkaminen
- Työn yksilöllinen muotoilu
- Moninaisuuden johtaminen

- Ikäystävällinen asuminen
- Ikäystävällinen maaseutu
- Kotiin ja kotoa pois
- Esteettömyys ja saavutettavuus
- Muistiterveys
- Muistisairaiden omannäköinen elämä
- Asenteet ja kohtaaminen
- Omaishoitajuus

Ikäystävällisyydessä tapahtuu mm.

5

- Koulutusta:
 - Ikäystävällisyyttä opetussuunnitelmiin
 - Ikäosaamisen kehittämisen ja johtamisen YAMK
 - Geronomi (amk) 2022
 - Toimintaterapeutti (amk) 2023
 - Muistin osaamissalkku
 - Master in Active Ageing and Age-friendly Society (suunn.)
- Monialaisen osaamista vahvistetaan: osaamisyhteisöt
- Hankkeita, opn-töitä jne.
- Julkaisuja

Kohti muistiystävällistä yhteiskuntaa

- Vahvistetaan ikäihmisten osallisuutta ja äänen kuulumista kanssatutkimuksella
- Muistin kokemustoimijoiden vertaishaastattelut
- Osaamisyhteisön pilotointi

- Vertaishaastattelujen keskeiset viestit

- Ihminen ensin, muistisairaus ei määritä elämää
- Omannäköinen elämä
- Vertaistuki
- Uteliaisuus ja halu oppia uutta

”Vielä on pitkä aika eletävänä, ei tiedä, kenet vielä kohtaa.”

Ikäystävällisiä julkaisuja

AJATUKSIA JATKOON

Erityisesti:

- ❖ Ikäystävällinen maaseutu
- ❖ Muisti ja työ
- ❖ Monialaiset osaamisyhteisöt
- ❖ Ikäystävällisyys veto-, pito- ja uudistusvoimana
- ❖ Gerontologinen sosiaalityö

Lue lisää ikäystävällisyydestä

Kukkonen, T. (toim.)2022. Ikä- ja muistiystävälliset elinympäristöt. Pohjois-Karjalan ikäihmisillä on asiaa. Karelia-ammattikorkeakoulu. Julkaisusarja: B. Oppimateriaaleja ja kokoomateoksia: 76.

<https://www.theseus.fi/handle/10024/703270>

Ikäystävällisesti Pohjois-Karjalasta. Julkaisussa Uusia näkökulmia ja kyvykkyyttä. Karelial TKI-julkaisu ss. 25–33: <https://issuu.com/karelia-amk/docs/karelia-tki-lehti-2021>

Strateginen ikäystävällisyys. IkäNYT!-verkkojulkaisu 1/2021.

<https://ikanyt.karelia.fi/2021/02/18/strateginen-ikaystavallisyys/>

Karelia Age Friendly. Karelia profiloituu luomaan ikäystävällistä yhteiskuntaa. IkäNYT!-verkkojulkaisu 1/2021. <https://ikanyt.karelia.fi/2021/02/18/karelia-age-friendly-karelia-profiloituu-luomaan-ikaystavallista-yhteiskuntaa/>

Kiitos!

